

Jordbruksdepartementet

EUI-sekretariatet

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 27 september 2010

1. Godkännande av dagordningen
2. Lagstiftningsöverläggning – (ev.) godkännande av a-punktlistan
(Offentlig överläggning enligt artikel 7 i rådets arbetsordning)
3. Icke lagstiftande verksamhet - (ev.) godkännande av a-punktlistan

JORDBRUK

Coreper-frågor

Icke lagstiftande verksamhet

4. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om medlemsstaternas fria rätt att fatta beslut om odling av genetiskt modifierade grödor

- Meningsutbyte

Dokumentbeteckning

doc. 13511/10 ENV 569 AGRILEG 116 AGRI 317 MI 300 DENLEG 86

Rättslig grund

Förslaget grundas på artikel 114 i EUF-fördraget, som behandlar åtgärder för att upprätta den inre marknaden. Beslut fattas med ordinarie lagstiftningsförfarande (artikel 294 EUF-fördraget).

Bakgrund

Den 27 juli presenterade Europeiska kommissionen (kommissionen) ett förslag till en EG-förordning som tillfogar en art 26b till direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer (GMO) i miljön. Artikel 26b ger medlemsstaterna möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av GMO inom sina territorier, även om den aktuella grödan har fått ett EU-godkännande för odling. Utöver det föreslås inga förändringar när det gäller själva hanteringen av ansökningar och godkännanden av GMO i EU. Miljö- och hälsoskäl får inte åberopas som grund för ett förbud enligt den föreslagna artikel 26b eftersom dessa skäl redan har beaktats i den riskvärdering som föregår ett EU-godkännande. De skäl som anges för förbud enligt artikel 26b ska också vara i överensstämmelse med fördragen och i enlighet med EU:s internationella förpliktelser, till exempel WTO-bestämmelserna.

Genom att gå vissa medlemsstater till mötes i frågan om att begränsa odling av GMO hoppas kommissionen att dessa medlemsstater i högre grad kan förmås att rösta för att godkänna GMO för odling när en riskvärdering visar att den är säker för människa, djur och miljö. Kommissionen anför att förslaget att låta medlemsstaterna under vissa förutsättningar själva bestämma över huruvida man vill tillåta odling av en GMO ligger i linje med subsidiaritetsprincipen.

Under hösten kommer förslaget att diskuteras i en ad hoc-arbetsgrupp som har sitt första möte den 17 september. Huvudansvaret för direktiv 2001/18/EG, i vilket en ändring nu alltså föreslås, ligger på miljørådet. Ändringen i rättsakten ska genomföras genom ordinarie lagstiftningsförfarande, vilket innebär att rådet och Europaparlamentet ska behandla förslaget och enas om ett beslut.

Vid rådsmötet den 27 september ges jordbruksministrarna möjlighet att ha ett meningsutbyte om kommissionens förslag. Ordförandeskapet har skickat med två frågor som ska ligga till grund för diskussionen:

- 1. Vilka ekonomiska effekter och vilka konsekvenser för den inre marknaden kan dessa nya förslag från kommissionen ha?**
- 2. Hur kan man garantera att kommissionens förslag är förenliga med WTO:s och den inre marknads regler?**

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar möjligheten för jordbruksministrarna att diskutera dessa viktiga frågor. Detta eftersom det är nödvändigt att belysa alla

alternativ för att förbättra genomförandet av GMO-regelverket. Sverige värnar den inre marknaden och lägger stor vikt vid att det internationella regelverket efterföljs. Det är därför av central betydelse att frågeställningarna analyseras grundligt innan beslut fattas.

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden.

Punkter från särskilda jordbrukskommittén

Icke lagstiftande verksamhet

5. Situationen på marknaden för mjölk

-antagande av rådsslutsatser

Dokumentbeteckning

doc. 11758/10 AGRI 254 AGRIORG 19

doc. 11935/10 AGRI 260 AGRIORG 21

doc. 13570/10 AGRI 321 AGRIORG 27

Rättslig grund

-

Bakgrund

I samband med det allmänna prisfallet på jordbruksprodukter under senare delen av 2008 och det första halvåret av 2009 sjönk priset på mjölkråvara kraftigt. Under denna s.k. mjölkkras debatterades kortsiktiga åtgärder för sektorn i Jordbruks- och fiskerådet. För att utarbeta mer långsiktiga åtgärder inrättade kommissionen en högnivåexpertgrupp, vars huvudsakliga fokus kom att vara konkurrensrättsliga frågor, såsom standardkontrakt och vertikala och horisontella samarbeten.

Arbetsgruppen lämnade sin slutrapport i juni 2010. I denna rekommenderas kommissionen att vidta ett antal åtgärder, bland annat att se över möjligheten till ökade horisontella samarbeten och införande av formkrav för kontrakt med mjölkproducenter. Kommissionen har uttalat att ett paket med förslag till åtgärder för att stärka konkurrenskraften för mjölkproducenterna kommer att presenteras under hösten 2010. I syfte att ge så mycket vägledning som möjligt till kommissionen i dess arbete med åtgärdspaketet så anser det belgiska ordförandeskapet att rådet bör försöka enas kring rådsslutsatser om åtgärder för att stärka den långsiktiga konkurrenskraften i sektorn. Dessa rådsslutsatser ska baseras på rapporten från högnivågruppen för mjölk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att de europeiska mjölkproducenternas konkurrensförmåga bäst stärks genom att produktionen marknadsanpassas och effektiviseras. För SE är det viktigt att rådsslutsatserna inte ges ett innehåll som föregriper den förestående budgetöversynen och inte försvårar fortsatta reformer av den framtida gemensamma jordbrukspolitiken.

EU-nämnden

Rapporten från högnivåexpertgruppen för mjölk var föremål för samråd i EU-nämnden i juli. Sakfrågan behandlades dessutom inför presentation av kommissionens kvartalsrapport om mjölkmarknaden på Jordbruks- och fiskerådet i juni 2010. De föreslagna rådsslutsatserna har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden.

Lagstiftande verksamhet

6. Reviderat förslag till ändringar i rådets förordningar (EG) nr 1290/2005 och (EG) 1234/2007 om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter i samband med distribution av livsmedel till de fattigaste i gemenskapen

*-Presentation**Dokumentbeteckning*

-13435/10 AGRI 312 AGRIORG 25 CODEC 798 (saknas)

Rättslig grund

-Artikel 37 i EG-fördraget, beslut i rådet med kvalificerad majoritet efter att yttrande från Parlamentet inhämtats (nu artikel 43 FEUF, ordinarie lagstiftningsförfarande).

Bakgrund

EU har sedan tjugo år tillbaka, inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, ett årligt program för att förmedla mat till behövande inom unionen. Programmet startades på begäran av välgörenhetsorganisationer vid en tidpunkt då det fanns stora lageröverskott. Situationen har på tjugo år förändrats i och med utvidgningen och en reformerad jordbrukspolitik. Marknadsuppköp har inkluderats i programmet för att komplettera användningen av interventionslager.

Interventionslagren är i princip tömda (förutom för socker vars intervention avskaffas innevarande år). Prognoser tyder på att det inte kommer att byggas upp några lager inom en överskådlig framtid. Regelverket har förändrats så att intervention för flera produkter helt har

avskaffats eller återgått till att fungera som ett säkerhetsnät vid markanta prisfall. Sverige har hittills inte deltagit i programmet. Inte heller Danmark, Tyskland, Nederländerna, Storbritannien, Österrike, Cypern, Tjeckien och Slovakien deltar i programmet för närvarande.

De nya medlemsstaterna utnyttjade 32 % av budgeten år 2008. Huvuddelen av budgeten (57 %) fördelades samma år mellan Italien, Frankrike och Spanien.

Kommissionen menar i sitt förslag från 2008 att det finns behov för ett program på upp till 1600 miljoner euro per år. Det saknades tidigare en budget för kommissionens förslag eftersom den ska behovsanpassas. Kommissionen angav vid jordbruksrådet i november 2008 att stödet ska vara frivilligt att tillämpa och att 75-85 procent ska finansieras från den gemensamma budgeten och resterande del från medlemsländerna.

De länder som utnyttjar programmet har kraftfullt protesterat mot införande av medfinansiering från medlemsländerna. Det har framkommit att vissa medlemsländer förespråkar 100 procentig EU-finansiering. Kommissionen däremot hävdar att en nationell medfinansiering kan lösa vissa av de brister som funnits när det gäller programmets effektivitet.

Frågan om livsmedelsprogrammen diskuterades ihärdigt på rådsnivå under hösten 2008, efter att kommissionen föreslagit ett permanent treårigt livsmedelsprogram, som byggde enbart på marknadsuppköp. En minoritet bestående av Storbritannien, Tyskland, Nederländerna, Danmark, Sverige och Tjeckien blockerade sedan förslaget i jordbruksrådet i november 2008, delvis på grund av ifrågasättande av den rättsliga grunden för förslaget. Övriga tveksamma medlemsländer är Finland, Österrike och Litauen. Enligt en analys av den rättsliga grunden, publicerad av rådets rättstjänst i oktober 2008 underkändes artikel 37 i EG-fördraget som rättslig grund för förslaget. I stället borde enligt rättstjänsten artikel 308 i EG-fördraget vara den rättsliga grunden för förslaget. Beslut fattas av rådet med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Inget dokument med ett nytt förslag finns ännu tillgängligt. Kommissionens revideringar är därför inte kända. Det är troligt att det belgiska ordförandeskapet genom kommissionens reviderade förslag nu har för avsikt att testa styrkan i den blockerande minoriteten som för närvarande finns mot förslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att detta är en socialpolitisk och inte en jordbrukspolitisk fråga. Regeringen är kritisk till kommissionens förslag. Det har länge varit den svenska regeringens uppfattning att avsättningsfrämjande stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken ska avskaffas. Kampen mot

fattigdom och utslagning i samhället bör ske inom det sociala området och vara varje medlemslands ansvar enligt subsidiaritetsprincipen.

Regeringen ansåg 2008 att artikel 37 i EG-fördraget inte kunde tillämpas utan att det istället var artikel 308 i förra EG-fördraget (nu artikel 352 FEUF) som borde vara den rättsliga grunden för förslaget.

Tyskland har för övrigt väckt talan mot kommissionen angående giltigheten av den förordning om livsmedelshjälp som avser budgetåret 2009. Tyskland har invändningar mot den rättsliga grunden för programmet. Sverige har intervenerat på Tysklands sida och anser att det är principiellt viktigt att frågan om jordbruksbudgeten kan användas till denna typ av åtgärd prövas.

EU-nämnden

Frågan var föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruksråden hösten 2008.

7. Förslag angående regelverket (EU) till Europaparlamentet och rådet om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden

- Presentation av Kommissionen och utbyte av åsikter angående en första rapport rörande effekterna av 2006 års reform av åtgärder för POSEI

Dokumentbeteckning

13575/10 AGRI 323 POSEICAN 10 POSEIDOM 10
POSEIMA 10 13576/10 AGRI 324 POSEICAN 11 POSEIDOM 11
POSEIMA 11

Rättslig grund

Artiklarna 42, 43 och 349 i EUF -fördraget (tidigare artiklarna 36, 37 och 299.2 i EG-fördraget). Beslut fattas av rådet och Europaparlamentet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294 (tidigare artikel 251). Beslutsfattande med kvalificerad majoritet tillämpas generellt i rådet där det ordinarie lagstiftningsförfarandet används.

Bakgrund

Ett grundläggande regelverk om de särskilda åtgärder som ska tillämpas i de yttre randområdena antogs den 30 januari 2006 genom rådets förordning /EG) nr 247/2009. Enligt denna förordning ska Kommissionen vart femte år överlämna en allmän rapport till Europaparlamentet och rådet med en redogörelse för verkningarna av de åtgärder som vidtagits i enlighet med denna förordning, vid behov åtföljd av lämpliga förslag. Det här är den första rapporten som presenteras. Ett

antal ändringar i förordningen har det dock tidigare fattats beslut om i rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Rapport och förslag har ännu inte presenterats.

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit uppe på EU-nämnden, eftersom det här är den första rapporten som presenteras som en uppföljning av förordningen.

Övriga frågor

8. Makrillfiske

- information och meningsutbyte på begäran av kommissionen

Dokumentbeteckning

Ej tillgängligt i nuläget

Rättslig grund

Rådets förordning (EG) nr 2371/2002 av den 20 december 2002 om bevarande och särskilt utnyttjande av fiskeresurserna inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, särskilt artikel 20. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet.

Bakgrund

Inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken förhandlar EU årligen med övriga kuststater om fiskekvoter och övriga regler för fisket för kommande år på gemensamma och gemensamt förvaltade bestånd i Nordostatlantens. Kuststatsavtalet mellan EU, Norge och Färöarna från 1999 om gemensam förvaltning av makrill löstes upp under 2009. Skälet var att parterna inte var överens om Färöarnas krav på en högre andel av beståndet. Förvaltningen av makrillbeståndet i Nordostatlantens har nu fått en problematisk utveckling. Från att ha varit ett bestånd under god förvaltning och gynnsam beståndsutveckling råder i nuläget en dragkamp mellan tidigare kuststater, EU, Norge å ena sidan och Färöarna å andra sidan samt med Island som vill uppnå status som kuststat. Island och Färöarna har fastställt unilaterala kvoter motsvarande flera hundra procent över andelarna enligt det tidigare kuststatsavtalet medan EU och Norge bibehållit sina relativa andelar. EU har i ett pressmeddelande från kommissionär Damanaki i augusti 2010 uttryckt sitt starka missnöje med detta agerande och låtit förstå att både Island och Färöarna äventyrar såväl makrillbeståndet som sina bilaterala avtal med EU om utbyte av fiskemöjligheter. Norge har också svarat genom att inte längre tillåta

Färöiskt makrillfiske i norsk zon. Under rådsmötet avser kommissionen informera om de bilaterala konsultationer som äger rum mellan EU och Färöarna samt mellan EU och Island i September 2010. Kommissionen avser också ställa ett antal frågor till medlemsstaterna som vägledning inför höstens kuststatsförhandlingar om makrill.

Förslag till svensk ståndpunkt

Dagens situation är ett allvarligt hot mot beståndet. Sverige bör stödja alla ansträngningar från kommissionen att nå en överenskommelse mellan parterna i makrillfrågan, så att de höga fångsterna från Island och Färöarna kan minskas. SE vill verka för att ett avtal mellan parterna ska finnas på plats inför 2011 och att detta avtal avspeglar en ansvarsfull hållning från alla parter så att ett hållbart fiske kan uppnås. SE anser att en fortsatt stark allians mellan EU och Norge i frågan är av betydelse för en gynnsam utveckling i förhandlingarna.

EU-nämnden

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden inför Jordbruks- och fiskerådet i december 2009 i samband med TAC- och kvotförordningen.

Lunchdiskussion: Finansiering av djurhälsa

Bakgrund

Bekämpning av allvarliga djursjukdomar är i hög grad harmoniserad inom EU. Det finns ett antal rättsakter som föreskriver vilka åtgärder som ska vidtas vid utbrott av bl.a. mul- och klövsjuka, svinpest, fågelinfluensa m.fl. djursjukdomar. Medlemsstaternas kostnader för att ersätta lantbrukare vid utbrott ersätts delvis av EU-medel.

År 2004 initierade kommissionen en översyn av djurhälsopolitiken, vilket resulterade i ett meddelande om en ny strategi för djurhälsa för Europeiska unionen (2007–2013) enligt principen "Det är bättre att förebygga än att behandla", som presenterades i september 2007. Ett av syftena med den nya strategin var att förhindra framtida stora sjukdomsutbrott och minska gemenskapens kostnader. Meddelandet följdes upp i september 2008 med en handlingsplan som bl.a. innehöll en tidplan för kommissionens arbete med att genomföra den nya djurhälsostrategin. Enligt handlingsplanen ska en ny djurhälsolag utarbetas och ett nytt EU-system för ansvarfördelning och uppdelning av kostnader för djursjukdomar ska utformas.

Frågan om finansiering av djurhälsa ska diskuteras vid lunchen i samband med ministerrådet den 27 september. Det belgiska ordförandeskapet har skickat ut två frågor: *Vad är er position när det gäller kostnadsdelning*

mellan myndigheter och näringen? och Är det nödvändigt att harmonisera systemet på EU-nivå?

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige anser att grundregeln bör vara att kostnader för att förebygga och bekämpa djursjukdomar ska bäras av lantbrukarna. Det finns dock omständigheter som innebär att det kan vara motiverat att finansiera åtgärder med statliga medel, t.ex. ersättning till lantbrukare då djur måste avlivas för att förhindra spridning av allvarliga sjukdomar. I Sverige är området för närvarande föremål för en statlig utredning (Djursmitts-utredningen) som ska lämna sin rapport före slutet av 2010. Sverige anser att utgångspunkten bör vara att harmonisering på EU-nivå endast bör ske om det är det från samhällsekonomisk synpunkt effektivaste sättet att uppnå syftet att minska smittspridning och därmed de totala kostnaderna inom EU för djursjukdomar. Sverige anser att det är viktigt att kommissionen gör en genomgripande översyn av området när det gäller finansiering av djurhälsoåtgärder.

EU-nämnden

Frågan var föremål för samråd med EU-nämnden i december 2006 inför antagandet av rådsslutsatser. I november 2007 skedde överläggningar med Miljö- och jordbruksutskottet i frågan.